



УКРАЇНА

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

01196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1

тел./факс: (+380 44) 286-82-88, www.cvk.gov.ua

10.06.2020 № 21-18-1319

на № _____ від _____

Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань соціальної політики
та захисту прав ветеранів
ТРЕТЬЯКОВІЙ Г.М.

Шановна Галино Миколаївно!

У зв'язку з надходженням до Центральної виборчої комісії 28 травня 2020 року листа Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 26 травня 2020 року № 04-30/13-2020/57854 стосовно надання пропозицій до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення" (реєстр. № 3515 від 20 травня 2020 року) (далі – проект Закону) зазначаємо.

Проектом Закону пропонується, зокрема, змінити підхід щодо встановлення посадових окладів Голови, заступників Голови, секретаря та інших членів Центральної виборчої комісії. Так, у редакції абзацу першого частини першої статті 37 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" (далі – Закон) передбачається, що "посадовий оклад Голови Комісії становить 30 розмірів мінімального розміру посадового окладу, встановленого на 1 січня календарного року для відповідної категорії працівників, заступників Голови, секретаря Комісії – 27 розмірів мінімального розміру посадового окладу, встановленого на 1 січня календарного року для відповідної категорії працівників, члена Комісії – 25 розмірів мінімального розміру посадового окладу, встановленого на 1 січня календарного року для відповідної категорії працівників".

Законодавча ініціатива стосовно встановлення розмірів посадових окладів членів Комісії залежно від мінімального розміру посадового окладу для відповідних категорій працівників уже розглядалася в Комісії в рамках опрацювання проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення прожиткового мінімуму" (реєстр. № 2720 від 13 січня 2020 року), про що було зазначено в листі до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 5 лютого 2020 року № 21-18-273. Не заперечуючи проти вдосконалення системи оплати праці та запровадження нових підходів щодо встановлення розмірів посадових окладів, вважаємо за необхідне зауважити таке.



Станом на сьогодні посадовий оклад Голови Комісії, його заступників, секретаря та інших членів Комісії визначається залежно від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року (стаття 37 Закону).

Відповідно до положень Закону України "Про прожитковий мінімум" прожитковий мінімум на одну особу, а також окремо для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення, щороку затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік (частина третя статті 4). Аналогічні положення закріплено в Бюджетному кодексі України (пункт 9 частини першої статті 40).

Водночас проектом Закону не розкрито ні змісту поняття "мінімальний розмір посадового окладу для відповідної категорії працівників", ні механізму його визначення, встановлення чи затвердження, що не сприяє розумінню положень проекту акта загалом.

При цьому слід зважати на те, що дія Закону України "Про державну службу" не поширюється на Голову та членів Центральної виборчої комісії (пункт 4 частини третьої статті 3 зазначеного Закону). Натомість члени Комісії є публічними службовцями (частина сьома статті 6 Закону), а отже, залишається незрозумілим мінімальний розмір посадового окладу для якої саме *категорії працівників* може бути застосований до Голови Комісії, його заступників, секретаря та інших членів Комісії.

Таким чином, пропоновані зміни не відповідають принципу юридичної визначеності як невід'ємному елементу принципу верховенства права, гарантованого статтею 8 Конституції України. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони.

Як зауважив Конституційний Суд України в своєму Рішенні від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, з конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі (підпункт 5.4 пункту 5 мотивувальної частини Рішення).

Про те, що принцип правової визначеності є невід'ємною, органічною складовою принципу верховенства права, у низці рішень зазначав також Європейський Суд з прав людини, який неодноразово звертав увагу на необхідність його дотримання.

У доповіді "Верховенство права", схваленій Європейською Комісією "За демократію через право" на 86-му пленарному засіданні (Венеція, 25, 26 березня 2011 року) (CDL-AD(2011)003rev), йдеться, що держава повинна зробити текст закону (the law) легко доступним. Юридична визначеність вимагає, щоб юридичні норми були чіткими і точними та спрямованими на забезпечення того, щоб ситуації та правовідносини залишались передбачуваними (пункти 44, 46).

Пропонована проектом Закону прив'язка визначення розміру оплати праці членів Комісії до невідомої величини – "мінімального розміру посадового окладу

для відповідної категорії працівників" без встановлення чітких законодавчих механізмів визначення такої величини не забезпечує передбачуваності застосування правової норми, зокрема у питанні оплати праці членів Комісії, що може нівелювати гарантії незалежності діяльності Комісії, передбачені Законом.

Так, згідно з частиною першою статті 1 Закону Комісія є постійно діючим колегіальним державним органом, який діє на підставі Конституції України, цього та інших законів України і наділений повноваженнями щодо організації підготовки і проведення виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, всеукраїнського і місцевих референдумів у порядку та в межах, установлених Законом та іншими законами України.

Відповідно до частин першої, сьомої статті 3 Закону Комісія є колегіальним державним органом, який здійснює свої повноваження самостійно, незалежно від інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб; гарантії незалежності Комісії у здійсненні своїх повноважень встановлюються Конституцією України, цим та іншими законами України.

На законодавчому рівні закріплено, що незалежність Комісії забезпечується, зокрема, особливим, установленим Законом порядком фінансування та матеріально-технічного забезпечення Комісії (пункт 3 частини сьомої статті 3 Закону).

Важливість дотримання встановлених Законом гарантій незалежності Комісії обумовлено особливістю правового статусу Комісії, змістом завдань і функцій, які ставляться перед нею, та обсягом повноважень, що покладаються на неї законодавством України, необхідністю забезпечення принципів незалежності та професійності в діяльності органу, що має забезпечити формування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, реалізацію основоположних конституційних прав громадян України.

Разом з тим від ефективності, незалежності, неупередженості, професійності Комісії значною мірою залежать якість організації виборчого процесу, забезпечення незалежного виконання функцій виборчими комісіями всіх рівнів, достовірність встановлення результатів народного волевиявлення на відповідних виборах, і як наслідок – легітимність виборних органів та посадових осіб, довіра до влади та держави загалом як в Україні, так і за її межами, а також довіра до виборів як інституту народовладдя.

Ураховуючи вказане, слід констатувати, що пропоновані законопроектом зміни до статті 37 Закону не відповідають принципу правової визначеності, не забезпечують гарантій незалежності діяльності Комісії, руйнують стабільні, передбачені Законом, засади фінансування та матеріального забезпечення Комісії.

З повагою

Голова
Центральної виборчої комісії



О. ДІДЕНКО